No. 26 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 31 Januarij

De BREDASCHE COURANT *verschijnt geregeld zes maalen per week en is door het geheele Koningrijk, tegen* f 6 *het kwartaal*, franco per post *verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen (die van belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden) geschieden* franco *aan de uitgevers* BROESE & COMP. *Alle* Advertentien, *op zegel gesteld, worden geplaatst tegen* 20 *cents per regel.*

NEDERLAND.

's Gravenhage, den 30sten January.

Le Bron de Vexela, geboortig van Bergen-op-Zoom, voormalig 1e luitenant bij het 3 bat. 3 afdeeling Infanterie in garnizoen te Doetinchem, welke bij het uitbreken der onlusten tot de zijde der opstandelingen, in den rang van kapitein, is overgegaan, de wapenen tegen zijn Vaderland gedragen heeft, en voor twee maanden zich aan de voorposten der vesting Bergen-op-Zoom als belgisch deserteur had aangemeld, is door den krijgsraad te velde veroordeeld geworden tot de straf des doods met den strop, welk vonnis echter door Z. M. den Koning verzacht is geworden met cassatie, vervallen verklaring van den militairenstand en onbekwaam om den lande immer te kunnen dienen. De uitspraak van genoemd vonnis heeft Zaturdag ll. op het tribunaal alhier plaats gehad, met open deuren en in tegenwoordigheid van een groot aantal hoofd- en andere officieren. Dadelijk na de uitspraak is de veroordeelde naar Gorkum vertrokken, alwaar zijne bedroefde vrouw en kind hem wachtten.

— Zaturday jl. zijn alhier 3 Belgische deserteurs, zijnde jagers, in volle wapenrusting te paard, binnen gebragt. Te Westwezel bevinden zich sedert eenigen tijd 25 dezer jagers, waarbij bovengemelden behoorden.

Gisteren zijn er nog 2 deserteurs, tot de Belgische Infanterie behoorende, deze vesting binnen gekomen.

— Uit Vlissingen schrijft men ons het volgende:

Gepasseerden Zaturdag den 28sten dezer, zijn 300 man Noord-Brabandsche schutterij, welke twee dagen vroeger te Middelburg waren gearriveerd, in 5 schepen naar Neuzen (5de district) overgevoert. Men bewonderde de schoone houding dier manschappen, aangevoerd door een oud officier onzer armee.

Eenige zoogenaamde vlugtelingen vertoonen zich van tijd tot tijd op onze voorposten, doch men weigert hen den toegang in ons land, daar hunne oogmerken verdacht voorkomen.

— Het 1ste nommer van den *Militairen Spectator*, op Zondag den 29sten dezer bij *Broese en Comp.* te Breda in het licht verschenen, bevat, onder anderen, de volgende merkwaardige bijzonderheid, op het Citadel te Antwerpen voorgevallen:

Een Hollandsche schildwacht, van de bezetting van het *kasteel van Antwerpen*, was op de limiet tusschen het onze en vijands grondgebied geplaatst. Slechts een paaltjes hek scheidde hem van drie Belgen af, die met eenige daarliggende kanonkogels speelden. Een dezer kogels rolt, onder het hek door, tot op het terrein van de Hollandsche schildwacht, die dan ook niet in gebreke blijft een der Belgen, die zich reeds gereed maakte tot het weghalen der kogels, door eene forsche bedreiging, terug te drijven. Na een kort beraad met zijne kameraden, keert de Belg echter weder, om andermaal het terughalen van den kogel te beproeven. De Hollandsche schildwacht herhaalt zijne vroegere bedreiging, en — deze zonder vrucht zijnde — legt hij op den kogelhaler aan. Op denzelfden oogenblik ziet hij de andere Belgen hunne geweren wederkeerig op hem rigten, terwijl zij hem toeriepen: » Indien gij vuurt leggen wij u neder." De handlijk van dit dreigend gevaar weerhondt echter den braven soldaat niet in de getrouwe vervulling van zijnen pligt. Zijn schot valt; doch mist den Belg, voor wien het bestemd was. De indruk zijnes vastberadenheid was echter zoo sterk dat de Belgen, in plaats van aan hunne bedreiging gevolg te geven, ten spoedigste het hazenpad kozen; en reeds uit het gezigt van onze schildwacht verdwenen waren, eer deze den tijd had gehad, zijn geweer andermaal te laden.

— Uit Hessen schrijft men, dat de voormalige directeurs-generaal van het hond-bergwerken in Brazilie, de overste *van Brehwege*, ontdekt heeft, dat de Ederstroom, in een dal nabij Kassel, veel goud-zand bevat. Ieder hand vol zand bevat ten minste een korreltje gouds, hetwelk in eene uitgestrektheid van 20 uren regts en 1½ uur breedte der riviet, vele millioenen kan bedragen. In deze reuze zal hij met de goudwassing, op de wijze als in Brazielie plaats heeft, een begin maken. Volgens berkonden werd reeds voor 300 jaren goud in de Eder gevonden.

— Uit Neuchatel schrijft men van den 19 deser het volgende:

» Het systeem van scheiding van het zwitersche bondgenootschap begint meer vastigheid te bekomen. Reeds hebben 2960 burgers van onderscheiden plaatsen van Neuchatel *voor* en slechts 62 *tegen* de scheiding gestemd. In vele gemeenten, als te Valangin, la Sagne, les Ponts, la Brevine, enz. is men eenparig voor de afscheiding van Zwitserland, waaruit men besluit, dat de afscheiding zal bekomen worden.

— *l'Emancipation* verzekert zijnen lezers, volgens brieven uit 's Hage, te weten, dat bij de eventuele komst van keizer *Nicolaas* te Berlijn, Z. K. H. de prins *van Oranje* zich mede derwaarts begeven zou. — Hetzelfde blad heeft ook in de Hollandsche bladen gevonden, dat zij zich met een zonderling voorwerp, zoo zij het noemt, namelijk, met de invoering van een nationale kleederdragt bezig houden. Het schijnt, merkt hij er bij aan, dat de Hollanders willen blijven volhouden, zich, door hunne zeden en gebruiken, van de andere volken af te zonderen.

— Bij het ter neder leggen dezer oogenblikken wij het berigt, dat de heer *Emmanuel Gonzalez Salmon*, minister van buitenlandsche zaken aan Z. Kath. Maj., op den 16den dezer, te Madrid overleden is.

BELGIE.

Brussel, den 27sten January.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren, was aan de orde, het ontwerp tot het verleenen van een provisioneel crediet voor het ministerie van oorlog. De minister van dit departement in het begin der zitting nog niet tegenwoordig zijnde, verleende de president het woord aan den heer *Brabant*, ter ontwikkeling van zijn voorstel over de door het domein van de fabrieken gereclameerde goederen. De kamer besloot aanstaande dingsdag omtrent het in overweging nemen van dit voorstel te beraadslagen. Hetzelfde besluit werd genomen op het, vervolgens door den heer *Dubus* ontwikkelde, voorstel, omtrent de goederen der gestichten van weldadigheid, als met het vorige in verband staande.

De president gaf lectuur van het eenig artikel van het ontwerp, waarbij aan den minister van oorlog een provisioneel crediet van 2,300,000 guldens voor de maand februarij in de aanschaffing van militaire equipementstukken wordt toegestaan. De heer *Le Grelle* maakte de opmerking, dat de kamer, bij het toestaan van het crediet, in geenen deele daarom de aanneming voor de onderscheiden diensten of militairé intendanten goedkeurt. Bij de stemming waren 75 leden tegenwoordig; 72 leden gaven hunne goedkeuring aan het ontwerp; de drie overigen, de heeren *Rouppe, Cendebien* en *Seron*, stemden tegen.

Na de aanneming van gemeld crediet, hoorde de kamer nog rapporten op een aantal petitien. Aan het eind der zitting kondigde de heer *Dumortier* aan, dat hij heden in de section centrale van het ontwerp van wet over de civiele lijst zou geven. De openbare zitting werd tot aanstaande dingsdag gedaagd.

— De gesloten overeenkomst omtrent de vestingen op onze grenzen aan de fransche zijde, brengt mede de sloping der fortificatien van Mons, Marienberg en Philippeville. Frankrijk intusschen had gevraagd dat de beide laatste plaatsen niet mogten ontmanteld worden. Nog zijn wij onkundig welke concessien de overige mogendheden aan Frankrijk gedaan hebben, ter vergoeding van die voor de sloping der wallen van Marienburg en Philippeville. Het is gelat om te hopen, dat de keus der vestingen die blijven zullen aan den koning der Belgen zal gelaten zijn.

(*Courrier.*)

— De heer *Cockeril*, de vader, een der eerste industrielen, is den 23sten dezer, in den ouderdom van 84 jaren, op zijn buitengoed bij Aken overleden.

— Den 23sten heeft een hevige brand te Spa zes huizen in asche gelegd; vijf derzelven waren verzekerd.

— Onderscheiden dagbladen hebben er van gesproken, dat te Luik een groot aantal oranje-kokarden des morgens op straat hadden gelegen. Dit berigt wordt thans wederlegd.

De generaal *Bilhard* is gisteren middag ten drie uren binnen deze stad overleden. Des morgens gevoelde hij zich ongemak; maar denkende dat deze ongesteldheid weldra overgaan zou, ging hij naar gewoonte, en begaf zich vervolgens [illegible] gevoelde zich echter, na afloop der audiëntie, zeer ziek, en verpligt zich in het Park, op eene bank te laten nederzijgen, alwaar hij in eene flaauwte viel, waaruit hij niet weder opgestaan is. De vergeefs besteedden de geneeshoeren *Lebeau* en *Sentin*, die dadelijk toegesneld waren, alle hunne zorgen aan hem; zij schrijven zijnen dood toe aan eene indigestie, welke door zijn lang verblijf op de bank in het Park, alwaar hij van half een tot drie ure gelegen heeft, en de duurder gevatte koude, nog verergerd is. Hij heeft alzoo bijna drie uren met den dood geworsteld en heeft slechts zeer weinige woorden kunnen spreken. De generaal is twee en zestig jaren oud geworden. Heden zal, naar men zegt, het lijk gelpend worden.

Gisteren avond was er bal aan het hof, de ongelukkige gebeurtenis van den dag echter verspreidde eenen traan van algemeene deelneming over de gehoorde uitnoodiging.

— De herroeping heeft den heer *Verhaeghe*, op zijn verzoek, zijne demissie als griffier van de Staten van Luxemburg, verleend.

— Onderscheiden alhier zijnde Portugesche uitgewekenen zijn van hier vertrokken, om zich bij de expeditie van dom *Pedro* te gaan voegen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Januarij.

De kwestie der amortisatie is misschien de gewigtigste voor het publiek credit. Het is opmerkelijk met welke behoedzaamheid zij, in de zittingen der afgevaardigden van gisteren, van weerskanten behandeld is geworden. Deze debatten hebben eenigen invloed op de beurs gehad.

In die zitting heeft de kamer, met eene geringe meerderheid, het amendement van den heer *Poudenx* verworpen, strekkende, om de door de amortisatie ingekochte renten [illegible] te amortiseren, hetgeen het budget met 44,250,769 francs zou verligt hebben.

Vervolgens ontstond er eene discussie over het amendement van den heer *Jollivet*, waarbij hij voorstelde, om het overschot der ingekochte renten op 22 millioenen te brengen. Dit amendement werd mede verworpen, [illegible] meerderheid van 283 tegen 170 stemmen.

In deze zelfde zitting zijn er hevige debatten tusschen de heeren *Dupin* en *Casimir Perier* ontstaan. De minister zeide, dat de advokaat, van de tribune, de bankiers gehoond had: » Ik zou weerwraak tegen de advokaten kunnen nemen," zeide de eerste minister. De heer *Dupin* heeft zich door eene geestige wending uit de zaak gered, zeggende: » Mijnheer, indien gij de advokaten aanrandet, dan zoudt gij u ongelukkig tot de slechten wenden en ik zou mij, van alles, wat gij te dien aanzien zoudt kunnen zeggen, niets behoeven aan te trekken."

In de zitting van heden (27), waarin de deliberatien over het budget voortgezet zijn, zijn nog nieuwe amendementen voorgesteld, strekkende, om de betaling van een gedeelte der ingekochte schuld, gedurende de dienst van 1832 te schorsen; ook deze amendementen werden verworpen. De heeren *Laffite* en *Casimir Perier* hebben, bij gelegenheid van een amendement van den heer *de Monsourg*, loopende over eene geringe reductie van den [illegible] schuld, successievelijk het woord gevoerd.

— In *le Constitutionnel* van den 27sten wordt het volgende gelezen:

» Heden [illegible] het gerucht, dat een [illegible] gisteren aangekomen courier, het traktaat van of- en defensive alliantie tusschen Frankrijk en Engeland, aan den president van den raad van ministers had overgebragt."

De *Moniteur* behelsde gisteren het volgende:

» De heer *Camille Périer*, broeder van den president van den raad en lid van de kamer der gedeputeerden, is gisteren avond te zeven uren van Londen te Parijs gekomen, de definitieve sluiting der overeenkomst betrekkelijk de sleehting der belgische vestingen overbrengende. De uitslag van dit deel der onderhandelingen, kondigt aan, dat zoo alle ratificatien van het traktaat van 15 november niet vóór den 31sten januarij uitgewisseld zijn (hetgeen men nog niet weten kan) men voor het minst vermoeden mag, dat zij het binnen korten tijd zullen wezen."

— De heer *Dupin*, de oude, is bij den koning ten gehoore geweest; deze audientie heeft twee uren geduurd.

— Keizer dom *Pedro* vertrekt heden naar Belle-Ile. De graaf [illegible] een groot aantal Portugezen, die tot de expeditie behooren, zijn gisteren Parijs verlaten.

— [illegible] uit Madrid dat de heer *de Calomarde*, bij zijn decreet van 18 januarij, provisioneel de portefeuille van buitenlandsche zaken, ten hoofde de zieke van den heer *Salmon* op zich genomen heeft.

— *De Courrier* van Lyon zegt: » men verzekert dat er aanmerkelijke [illegible] van werkliedengisten heden op den [illegible] plaats gehad. De dag is intusschen stil voorbij gegaan. Intusschen wordt het stadhuis door een aanzienlijk getal troepen bewaakt; sterke patrouilles infanterie en kavallerie doortrekken de straten; pelotons staan op de pleinen, in de hoeken van straten geschaard."

In den *Moniteur* van heden is een artikel van den volgenden inhoud te vinden:

» Eenige ochtendbladen hebben uittreksels van correspondentien en brieven van Lyon mede gebragt, welke eene buitengewone gisting in die stad schijnen aan te kondigen. Deze moet zekerlijk, na den crisis van den 22sten van dezen, welke de stad Lyon in [illegible] ondervonden heeft, in zekere gemoederen, waar eenige [illegible] overblijven, dit is een zeer natuurlijk gevoel, dat zeker dadelijk verzwakt. Valsche geruchten wegens partijzucht, eenige kwalijkgegronde vorderingen en eene onbedachte vrees van anderen, deze zijn de eenige reden der gisting."

— Keizer dom *Pedro* is, zich naar Belle-Isle begevende, om het opperbevel over de expeditie naar Portugal over te nemen, te Orleans aangekomen, en heden weder vertrokken, om zijnen weg te vervolgen. Alle de zich te Orleans bevindende Portugezen, hebben bevel tot hun vertrek bekomen.

— Het dagblad *le Mouvement* is op de post en in zijn bureau aangehouden geworden, voor de door dit blad bekende goedkeuring aan de protestatie van *Armand Carrel*, tegen de sedert eenige dagen gedane arrestatien.

— Het schijnt dat Frankrijk, Beijeren, Nassau en Baden, van Pruissen aanzienlijke sommen verdiend voor de octrooi-regten welke deze laatste mogendheid alleen ontvangen heeft, zoo lang de vaart op den Rhijn niet vrij geweest is. Volgens sommigen zou de vordering van Frankrijk verscheiden millioenen francs bedragen, volgens anderen niet boven de 700,000 fr. (Temps.)

— Officiele uit Rome ontvangen berigten houden, dat de Paus aan de hoofden der militaire magt, die zich te Ferrara, Rimini en in de omstreken dier steden bevinden, last gegeven heeft, met [illegible] Bologna, Ravenna en Forli en naar het onbezette deel der legatie van Ferrara te trekken. De kardinaal *Albani* is tot buitengewonen commissaris benoemd; het bestuur dezer beweging is hem toevertrouwd.

De Paus is gezind de meeste toegevendheid te gebruiken, voor degenen die tot hun pligt wederkeeren. De genomene maatregelen zijn aan de ministers der vreemde hoven bij den Heiligen Stoel genotificeerd, en deze hebben ieder afzonderlijk geantwoord, hunne goedkeuring er aan hechtende, en den Paus van de vriendschappelijke gezindheden hunne hoven verzekerende.

— Na eene kleine beweging tot rijzen bij de eerste koers-bepaling ter beurze van heden, heeft er eenige verandering, hoewel zeer ligt en onbelangrijk, plaats gehad; deze rijzing, hoe gering ook, bewijst, dat, in weerwil der zekerheid, nagenoeg van het doorgaan van het budget, de fondsen nog door andere redenen gedrukt werden. Daar zijn overigens weinig zaken gedaan, echter, hoezeer de maand bijna ten einde is, nog eenige premien gegeven en ontvangen geworden.

— De fondsen stonden ter beurze van gisteren (26) als volgt: de 5 pCt. 96,40; de 3 pCt. 66,20. De Napelsche renten 77,05; de Spaansche perpetuelen 55 en een achtste.

Heden (27) zijn de 5 pCt. op 96,45; de 3 pCt. op 66,25. De Napelsche renten op 77,10, en de Spaansche perpetuelen op 55 gebleven.

ENGELAND.

LONDEN, den 25sten Januarij.

De hervormings-bill is, bij het laatste, nog steeds in deliberatie. Maar de leden van dat huis beseffen, het moet gezegd worden, niet half zoo veel ijver als in het verleden jaar. Een iegelijk schijnt mismoedig en wars van de zaak.

Men verzekert, dat de ministers, welker denkwijze tegen eene onmiddellijke creatie van nieuwe pairs strijdt, lord *Goderich*, de hertog *de Richmond* en de markies *Lansdowne* zijn. De Koning is ook zeer ongezind tot eene zoo talrijke benoeming van pairs als

lord *Grey* wel heeft voorgesteld. De aanhangers van het ontwerp om de zaak op de lange baan te schuiven, willen de wending afwachten, die de discussien in het hoogerhuis zullen nemen, en den maatregel niet aangenomen hebben, alvorens van de onvermijdelijkheid er van overtuigd te wezen. In de clubs worden weddingschenken aangegaan, dat het getal der nieuwe pairs geen 20 bedragen zal.

— *The Morning-Herald* zegt, dat het besluit des keizers van Rusland opzigtelijk het traktaat van den 29den November niet bekend zal worden vóór de zamenkomst, die hij, te Berlijn, met den koning van Pruissen zal hebben.

— *De Courrier* zegt, dat, volgens tijdingen van Lissabon, de priesters van Carragello en van Calva zich gereed maakten, om, tot verdediging des lands, een enkel uit geestelijken bestaand bataillon te vormen. Over het geheel getroosten zich de geestelijken in Spanje en in Portugal de grootste opofferingen, om hunne overheersching in Portugal, die zij onder den naam van dom *Miguel* uitoefenen, te behouden. De aartsbisschop van Sevilie is in een klooster getreden en heeft al zijne inkomsten aan dom *Miguel* gemaakt.

— Dom *Pedro* heeft zijn testament alhier doen deponeren; zijne beschikkingen zijn zeer aanzienlijk en bestaan grootendeels in kontant geld en diamanten.

— Wij hebben tijding van Madrid van den 12den januarij: destijds was de koningin reeds twee dagen lang in barensnood geweest. De kanonnen stonden, met brandende lonten er bij, gereed, om hare verlossing den volke aan te kondigen. — De minister van buitenlandsche zaken, de heer *Salmon*, is in eenen toestand, dat er geene hoop op zijne genezing overblijft.

— De tijding der inlijving van 6000 Spanjaarden in het leger van dom *Miguel*, onder den naam van vrijwillige deserteurs, bevestigt zich.

— De officiele rapporten leveren een bedroevend tafereel van den toestand van Griekenland op, en de diplomatie schijnt overtuigd, dat er geen ander middel is, om de orde in dat land te herstellen, dan om hetzelve onder een door de Europesche mogendheden ondersteund gouvernement te stellen. De conferentie zal hieraan hare handen vol krijgen.

— Morgen beginnen de openbare discussien over de hervormingsbill in het lagerhuis; dezelve wordt nog steeds in commitè onderzocht.

— De brandloop [illegible] in Edinburg.

— De beurs is heden, uit hoofde het een feestdag is, gesloten; er zijn echter in het particulier zaken gedaan, waarin de 3 pCt. geconsolideerden tegen 82 vijf achtste verhandeld zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 19den Januarij.

Men begint ook alhier te spreken van een congres hetwelkin Maart alhier zal gehouden worden. Op den 4 dier maand zal Z. M. de keizer zijn veertigjarig regering jubelfeest vieren. Vele der Europesche Vorsten zullen tot dat feest genoodigd worden. De hertog *van Reichstadt* zal op dien dag tot veldmaarschalk en aartshertog van Oostenrijk benoemd worden.

— Wij hebben met verwondering in een *Frankforter Zeitung* gelezen, dat zijne Doorl. Hoogh. de hertog *van Reichstadt*, op den nieuwjaarsdag, zijne verloving met eene dochter des aartshertogs *Karel* gevierd had, wijl Zijnen verbeelden, dit Hertaard te Weenen reis van dat nieuws weet.

Uit Hermanstadt in Zevenbergen wordt, in de jongste brieven van daar gemeld, dat de generaal *Dwernitzky*, met zijn, op ons grondgebied gedrukken Poolsche korps, dat nog 1200 man sterk is, opgebroken en naar zijn land terug gekeerd is.

De koers onzer staats-papieren, welke eenige dagen geleden, ten gevolge der van Parijs afgekomen daling in de Fransche fondsen, gevallen was, begint, na de van daar ontvangen geruststellende berigten, weder te stijgen.

De, door de slechte wegen, eenige dagen later aangekomen post van Konstantinopel, heeft niets nieuws van aanbelang aangebragt: de weinige aangekomen berigten, bepalen zich hoofdzakelijk tot de onderneming van *Mehomed-Ali* tegen Syrie. De Porte vind zich gedrongen, zich allerernstigst met den oproerigen Pacha bezig te houden en hem te land en ter zee te bevoorlogen. De schatkist des Sultans zal daardoor niet weinig uitgeput worden en het zou niet onmogelijk wezen, dat het voorstel tot eene geldleening te Konstantinopel, niet zoo spijtig ontvangen zou worden, als voor eenigen tijd dat van wege de heeren *Rothschild*.

SPANJE.

MADRID, den 17den Januarij.

De provinciale milicie-soldaten, welke naar hunne woonplaatsen terug stonden te keeren, hebben onderweg tegenbevel bekomen. Een gedeelte derzelve zal het observatie kordon op de grenzen van Portugal gaan versterken, terwijl het andere in de nabijheid der Pyreneen echalonsgewijze geplaatst zal worden. Aan alle met verlof uitgegane officieren is bevel gegeven, om zich bij hunne korpsen te vervoegen, zullende de zoodanigen, welke bij de wapenschouwen die den 25sten dezer maand gehouden zullen worden, niet tegenwoordig zijn, van de controles der regementen geschrapt worden.

ITALIE.

ROME, den 14den Januarij.

Dadelijk na de aankomst van den Bolognese-post van eergisteren, verspreide zich het gerucht, dat de provincien zich hadden onderworpen. Door geheel Rome werd deze tijding bekend, en zelfs aanzienlijke lieden schenen niet aan de waarheid van de zaak te twijfelen. De vreugde daarover was algemeen. De aanhangers en verdedigers van den pausselijken Stoel zegevierden, de liberalen waren te vreden in het vooruitzigt, dat thans geene vreemde troepen in den pausselijken staat zullen trekken, en het geringe volk verheugde zich op ongestoorde karnevals-vermakelijkheden. Intusschen heeft men twee dagen gewacht doch de bevestiging van deze tijding is niet gevolgd. Echter vernemen men, dat er toenaderingen zijn gedaan, en men heeft reden te gelooven, dat spoedig de officiele bekendmaking van de onderwerping der provincien zal volgen. De gezanten der buitenlandsche mogendheden geven zich alle mogelijke moeite om de verschillen tusschen den Paus en de provincien te vereffenen. Ons dagblad *de Diario* geeft daarvan heden een bewijs. Het bevat eene circulaire van den staats-secretaris aan de vier ambassadeurs van Oostenrijk, Frankrijk, Rusland en Pruissen, de antwoorden van die gezanten, en een manifest van den staats-secretaris aan de inwoners der légatien of provincien.

— Het antwoord der gezanten der vier mogendheden is zeer voldoende en Z. H. wordt de noodige hulp toegezegd.

LETTERKUNDIGE BERIGT.

PHILIPS VAN ARTEVELDE of de Brouwer van Gend. Een tafereel van den opstand der Vlamingen in de veertiende eeuw. Door A. VAN TROMLITZ. Uit het Hoogduitsch, met historische aanteekeningen van den vertaler. 3 Deel compleet, met gegraveerde titel en vignet. Te Amsterdam bij J. C. VAN KESTEREN, 1832, in 8°., groot 288 bladz. De prijs is ƒ 2,40.

Meermalen hadden wij onze wensch te kennen gegeven, dat men bij het doen van vertalingen der werken van lectuur en smaak, van uitheemsche voortbrengselen, welke dagelijks [illegible] het licht verschijnen, ten einde door dit middel, voortbrengselen van eene [illegible] het Noord-Nederlands lezend publiek te leveren, ten minste zoo lang onze drukpers geene genoegzame romantische werken, van eigen smaak en vinding, voortbragt. Uitheemsche werken toch, — wanneer zij eenen belangwekkenden inhoud hebben, met smaak geschreven, en goed vertaald zijnde, zijn niet alleen, voor eene genoegen-gevende lezing van waarde, maar strekken alsdan tot ware handleidingen en oefeningen eener goede lettenkundige smaak.

De behandeling van historische onderwerpen in den romanvorm, door onze *Loosjes* vroeger met zulk een gelukkig gevolg beproefd, heeft bij ons echter geene navolging gehad. De Schotsen *Walter Scott* en de Duitscher *Tromlitz*, welke beiden zoo vele schoone modellen, in dit wezenlijk nieuw vak van fraaije letteren gegeven hebben, vinden daarentegen bij hunne landgenooten, in dit *genre* vele navolgers. Vele derzelve zijn er echter nog verre af, hunne voorgangers en meesters te evenaren. Tromlitz, de schrijver van het boven aangekondigd tafereel, heeft zich door onderscheidene werken, in het bovenbedoeld vak in zijn vaderland, en ook door vertalingen bij de alleen nederduitsch-lezende, doen kennen: als een man van kennis, oordeel en smaak, die in het voorstellen van den gang en den afloop der hoofddaad, zich met de uiterste naauwgezetheid aan de historische waarheid houd; hij verzint slechts episoden uit de betrekkingen der handelende personen, en juist deze episoden maken den roman uit, die geleidelijk met de historische hoofddaad voortgaan en afloopt, zoo als de vertaler van dit tafereel, zulks ook zeer juist in zijne voorrede aanduid.

Bij de eerste aankondiging dezer vertaling verwachtteden wij dus, om de keuze, iets goeds, en de lezing daarvan heeft ons in onze verwachting niet bedrogen. Het onderwerp zelve had onze belangstelling reeds vooraf opgewekt. Tafereelen van opstanden zijn in den tegenwoordigen tijd voor ons wel geene nieuwigheden, doch het verlangen om vergelijkingen te maken, tusschen het voorledene en het tegenwoordige, zal de belangstellingen op soodanige onderwerpen altijd gaande houden. Ook in dit opzigt heeft deze roman veel waarde.

Het ligt buiten ons bestek den korten inhoud van dit belangrijk onderwerp te geven, dat met scherpe trekken, de afschuwelijkste gevolgen van eene, thans in Frankrijk en België, zoo aangebedene volks-oppermagt afschildert. En wanneer wij de te Gend plaats gehad hebbende tooneelen, in de XIV. eeuw vergelijken bij die van 1830, dan zouden wij bijna moeten bekennen dat de beschaving sedert dien tijd, weinig vorderingen had gemaakt. Dit tafereel is zeer lezenswaardig en is daarbij goed vertaald. De correctie mogt wel een weinig beter geweest zijn.

Uitsluitend:

G. N. SAUTEN,

Med. Dr. en tijdelijk Officier van Gezondheid der 2de klasse,

met

A. VAN DER STEENSTRATEN,

Wed. H. van Oijen.

Breda, 26 *Januarij* 1832.

Heden overleed in den ouderdom van naauwelijks één jaar, ons jongste kindje ABRAHAM OTTO.

Amersfoort, den 28. *Januarij* 1832.

P. A. C. van WICKEVOORT CROMMELIN.
E. C. S. van WICKEVOORT CROMMELIN,
geb. Elout.

Verzoeke deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Voor het Rijk.

HOUTVERKOOPING

in de Wouwsche Plantaadje.

De Agent van het Domein te *Rozendaal*, zal, als daartoe bevoegd gemachtigd, op Dingsdag den 7den Februarij 1832, des morgens om 10 uren, ten Woonhuize van ADRIAAN VAN AART, in de *Wouwsche Plantaadje*, ten overstaan van den Heer Burgemeester van *Wouw*, in het openbaar, aan den hoogstbiedenden verkoopen:

99 Roeden MASTENBOOMEN in de *Wouwsche Plantaadje*, zoo als dezelve gekavelt en breeder omschreven zijn in de verkoop-condities.

Wagenmijent nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Agent voormeld, bij den Boschwachter en ADRIAAN VAN AART in de *Wouwsche Plantaadje*.

Rozendaal, *den* 24*sten Januarij* 1832.

De Agent voormeld,
H. J. WOLDRINGH.

De Ondergeteekende, het vierde jaar intredende zijner met een goed gevolg bekroonde onderneming, namelijk, in het daarstellen eener FABRIEK in harde en zachte ZEEP, neemt langs dezen gewonen weg de gelegenheid waar, alle zijne geëerde begunstigers voor hunne bewezene toegenegenheid te bedanken, en zich op nieuw in hunlieder geëerde gunst aanbevelende, in geen beginsel van kwaliteit en middelmatigheid van prijzen verlangende uit te weiden, daar reeds zoo gezegend debiet in het fabricaat, hiertoe genoegzame bewijzen opleverende. De Ondergeteekende stelt mede zijne begunstigers in de gelegenheid, zich bij hem te kunnen voorzien van diverse soorten van PUTAGIE, OLIEN, TRAK, TRAN enz., om, en zoo civiel mogelijk, en in zulke hoeveelheden als men verlangt, te bedienen.

Tilburg, *den* 30*sten Januarij* 1832.

H. P. van VELDEN,
Fabrikant in harde en zachte Zeep.

ETAT

DER

AANKLEEDERS, MILITAIRS IN WOLLEN EN FABRIKANTEN,

Dat de ondergeteekenden, van heden af, zich belast met alle orders van aankoop of verkoop in Commissie van WOLLEN aan, waarmede men dezen van willen vereren te bestenden, tegen gunst dezer, matige prijzen, en; bevelende zich insgelijks aan de Heeren Militairen, om zoo veel trachten daarmede door eene billijke handelwijze te kunnen voldoen.

Leiden, 1 *Januarij* 1832.

J. B. DE MOEN.

Voor het Rijk.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

In het Tiende Kanton.

PROVINCIE NOORD-BRABANT.

Agentschap *Rozendaal*

PACHTING

VAN ZALM- EN STEURVISSCHERIJEN in den Vlietboom Ward van *Zuid-Holland*, onder de gemeente *Drimmelen*.

De Agent van het Domein te dezelve *Rozendaal*, zal, als daartoe bevoegd gemachtigd, ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeenten *Wouw* en *Drimmelen*, in het openbaar doen verkoopen, op *Dingsdag* den 14den *Februarij* 1832, des voormiddags om Elf ure, ten Huize en Herberge van de Weduwe A. VAN DRIMMELEN, in het Schippershuis te *Drimmelen*, voor den termijn van Een, Twee of Drie jaren, ingaande met den Vischtijd van dezen jare 1832, Verpachten:

1e Partij de BOVEN-STEKEN onder den naam van *Put en Vogelhaar*, *Bijnoorden* en *Eikenwerp*.

2e —— *Middelsteek*, *Inschgedeelte* en *Jeppegatje*.

3e —— De BENEDEN-STEKEN onder den naam van *de Benedensteek*, *het Steekje* en *den Hoek*.

4e —— De BOVEN- en BENEDEN-STEKEN onder den naam van *Bovendood*, *Luikwellegaatje*, *den Hil* en *Zuiden Banket*.

Worden de bij deze laatste partij tevens Verpacht de VISSCHERIJEN in het *Steurgat* onder *Werkendam*, zoodanig als dezelve tot heden door den Heer Agent te *Bosch* is Verpacht, te weten:

1°. Het Fik- en Steekwater van Lijkvlien, genaamd *Hoogjanga Aths Kylen*; 2°. genaamd *Kruis- en Duinpitlijen* of *Beuert*; 3°. de *Bruine* en *Witte Killen* of *Steurgat*; 4°. de Oppersteek van het Veld, genaamd *Keizersteek*.

De Kondities van Verpachting kunnen van heden af, dagelijks (excepte des Zondags) ten Kantore van opgenoemden Agent gelezen worden, bij wien ook nadere Informatien te bekomen zijn.

Zevenbergen, *den* 21*sten Januarij* 1832.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

BEKENDMAKING.

De Directeur der Bank van Leening te *Breda* zal op last der Commissie van Administratie derzelver Inrigting, op Woensdag en Donderdag den 14 en 15 Maart aanstaande, aanvangende des morgens ten tien en des namiddags ten twee uren, aldaar in het Lokaal der Bank in het openbaar doen verkoopen:

De verstane PANDEN van de maanden October, November en December 1830; zullende de Goederen daags te voren, te rekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vervallen Panden kunnen lossen of daarvan de interessen aanzuiveren, voor of uiterlijk op Dingsdag den 6den Maart te voren.

Breda, *den* 30 *Januarij* 1832.

De Directeur,
J. D. M. SNOECK.

DEPOT

van eerste kwaliteit van AARDAPPELEN-MEEL.

Dit zoo hoogst nuttig als heilzaam product, zoo wel voor den ingezeten ter verkwikking, als voor iedere huishouding in ons Vaderland, is bij den Ondergeteekende voor den geringen prijs van 20 Cents het pakje verkrijgbaar. Het beveelt zich, door deszelfs bijzondere zuiverheid zoowel als om den geringen prijs, aan.

H. J. van der GOORBERGH,
Apotheker op de Markt.

Bij den Boekhandelaar JOHS. GUYKENS, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en bij alle Boekhandelaren in het rijk verkrijgbaar gesteld:

DE PARTIJZUCHT

van de Redactie van het Concept- en Algemeen Handelsblad van het licht gezigt, of artikelen, waarvan de plaatsing door de Redactie is geweigerd. Uitgegeven ten voordeele van de Amsterdamsche algemeene Armen. Onmisbaar voor allen, die het gemelde blad lezen en gaarne 20 Centen willen offeren tot behoeve hunner verarmde medemenschen.

Bovengemelde debiteert met veel succes TWEE BRIEVEN over de vlugtige beschouwing der vraag: Welke moeten, uit het dubbel oogpunt van welvaart en onafhankelijkheid, voor Noord-Nederland de onvermijdelijke gevolgen zijn van deszelfs afscheiding van België. Prijs is 60 Cents.

VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN.

Bij G. S. LENEMAN VAN DER KROE en J. W. IJNTEMA, te *Amsterdam*, is heden van de pers gekomen en alom verzonden het laatste N°. der vorigen en het eerste N°. des aangevangen Jaars van oprecht Vaderlandsch, door eene reeks van 70 jaren, onafgebroken zich steeds hoog in de achting des Publieks. De prijs van elk N°. is 70 Cents. Behalve een aantal oordeelkundige Recensien, komen in de mengelwerken, onder meer anders, voor: Iets over den jongst gestadigden Vrede met België. Gedachten van eenen Duitscher over de Belgische Omwenteling. De Landengte van Panama. Feestzang bij eene Feestviering. Oldenbarnevelt, of de Strijd voor het Vaderland. Over eene gelukkige standvastigheid in den Heiligen verrijzenis, door S. J. WISELIUS. De Phyllis, Tafereel uit Berlijn over de Cholera. Protocol van den jare 1577, wegens een Theologisch Dispuut. Tafereelen van Rusland. Europa's Toekomst, door Mr. R. T. SPITZEN. Conventie en Scheepvaart, door W. H. W. VERSTOLK. De Manschmiller, door E. J. POTGIETER. Het Orakel, door H. J. POPPE, enz. enz.

NEDERLANDS HELDENDADEN TE LAND

van de bevrijding van Vlissingen tot de Thiendaagsche Veldtogt,

bij G. T. N. SUHLINGAR te *Leeuwarden*.

Op verzoek uitnoodiging van velen blijft de inteekening op bovengenoemd werk voorzeerst nog opengesteld. Heeren Boekhandelaren worden echter verzocht hunne inteekenlijsten aanvankelijk op te geven, daar de eerste aflevering binnen kort in het licht zal verschijnen, en dit werk niet in commissie kan worden verzonden.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.